Ügyszám: 1528/K/2007-3

Tisztelt [...]!

Ön tájékoztatásomat kérte azzal kapcsolatban, hogy egy önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaság szerződései közérdekű adatoknak tekinthetők-e, illetve nyilvánosak és hozzáférhetőek-e. Mivel kérdése nem tartalmaz konkrétumot, ezért csak általános felvilágosítást tudok Önnek nyújtani. Álláspontomról tehát az alábbiakban tájékoztatom:

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) 2. § 4. pontja alapján közérdekű adatnak minősül:

„Az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő, valamint a tevékenységére vonatkozó, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől."

Azaz, ha az adott önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaság az önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényben, vagy egyéb jogszabályban meghatározott közfeladatot lát el, akkor az általa kezelt adatok körére alkalmazhatóak az Avtv. közérdekű adatok nyilvánosságára vonatkozó rendelkezései.

Az Avtv. 19. §-a értelmében a helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy (a továbbiakban: szerv) a feladatkörébe tartozó ügyekben – így különösen az önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és -személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan – köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását. Ennek keretében ezek a szervek kötelesek rendszeresen elektronikusan vagy más módon közzétenni, illetve erre irányuló igény esetén a 20. § rendelkezései szerint hozzáférhetővé tenni a tevékenységükkel kapcsolatos legfontosabb adatokat. A tájékoztatás módját, a vonatkozó adatok körét jogszabály is megállapíthatja.

A szerveknek lehetővé kell tenniük, hogy a kezelésükben lévő közérdekű adatot bárki megismerhesse, kivéve, ha az adatot törvény alapján az arra jogosult szerv állam- vagy szolgálati titokká nyilvánította, illetve ha a közérdekű adatok nyilvánosságához való jogot az adatfajták meghatározásával törvény korlátozza. Szintén nem kell nyilvánosságra hozni a döntést megalapozó adatokat, de ezek megismerését a kezelő szerv vezetője engedélyezheti.

A gazdasági társaságok szerződéseivel kapcsolatban esetleg további korlátozást jelenthet az üzleti titkok köre. Erre az esetre vonatkozóan az Avtv. a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 81. §-át rendeli alkalmazni, mely szerint:

„Nem minősül üzleti titoknak az állami és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai közösségi támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezménnyel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz - így különösen a technológiai eljárásokra, a műszaki megoldásokra, a gyártási folyamatokra, a munkaszervezési és logisztikai módszerekre, továbbá a know-how-ra vonatkozó adatokhoz - való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve, hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét."

Sőt ezen adatokról a szervvel szerződést kötő másik fél is köteles kérésre tájékoztatást adni.

Az Avtv. 19. § (5) bekezdése egy speciális alanyi körre – az ún. monopol-jellegű szolgáltatásokra – vonatkozóan határoz meg adatszolgáltatási kötelezettségeket, az ilyen jellegű szolgáltatást nyújtó szervek vagy személyek a kezelésükben levő, e tevékenységükre vonatkozó, személyes adatnak nem minősülő adatokat, mint közérdekből nyilvános adatokat kötelesek nyilvánosságra hozni.

Az adatokhoz való hozzáférésre az Avtv. 20. §-ában foglaltak az irányadók. Eszerint a közérdekű adat megismerése iránt bárki szóban, írásban vagy elektronikus úton igényt nyújthat be. Az adatokat tartalmazó dokumentumról az igénylő másolatot kaphat. Az adatot kezelő szerv kizárólag a másolat készítéséért állapíthat meg költségtérítést, amelynek összegét az igénylő kérésére előre közölni kell. Ha a dokumentum meg nem ismerhető adatot is tartalmaz, a másolaton a meg nem ismerhető adatot felismerhetetlenné kell tenni.

Az igény teljesítésére a szervnek a tudomására jutását követő 15 napon belül eleget kell tennie. Az igény teljesítésének megtagadásáról, annak indokaival együtt, 8 napon belül írásban vagy elektronikus úton értesíteni kell az igénylőt. Ha a közérdekű adatra vonatkozó igényét nem teljesítik, az igénylő a bírósághoz fordulhat. A pert a megtagadás közlésétől, illetve ennek elmaradása esetén a 15 napos határidő eredménytelen elteltétől számított 30 napon belül az ellen a szerv ellen kell megindítani, amely a kért felvilágosítást megtagadta. Az egész országra kiterjedő hatáskörű szerv ellen indult per a megyei (fővárosi) bíróság hatáskörébe tartozik. A helyi bíróság hatáskörébe tartozó ügyekben a megyei bíróság székhelyén lévő helyi bíróság, Budapesten a Pesti Központi Kerületi Bíróság jár el. A bíróság illetékességét az adatközlést nem teljesítő szerv székhelye (működési helye) alapítja meg. A bíróság soron kívül jár el, a per illetékmentes.

Budapest, 2007. augusztus 21.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila